

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3)

IZDAN 1 FEBRUARA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14623

Závody Ringhoffer — Tatra a. s., Praha — Smichov, Č. S. R.

Uredaj za promenu visinskog rastojanja kolskog postolja od zemlje, naročito kod motornihvozila.

Prijava od 24 juna 1937.

Važi od 1 avgusta 1938.

Kod terenskih vozila, postoji bezuslovna potreba, da ova vozila imaju veoma dobru stabilnost i time i nisko nalazeće se težište, pri čemu se pak jednovremeno zahteva što je moguće veća visina kolskog postolja iznad zemlje. Ovi se pak zahtevi nalaze međusobno u opreci.

Pronalazak se odnosi na uredaj, koji treba da zadovolji oba uslova, a naročito uslov koji se postavlja terenskom vozilu, pri čemu se polazi od toga, da obe pomenute osobine ne moraju da jednovremeno postoje. Uredaj po pronalasku omogućuje time, što tamo, gde je potrebno uvećanje stabilnosti vozila, da se izvede privremeno spuštanje kolskog postolja, dok se tamo, gde je obratno potrebno veće rastojanje kolskog postolja od terena omogućuje podizanje.

Pronalazak se sad sastoji u tome, što je na kraju podesno elastično oslonjene osovine ili poluosovine postavljena kakva poluga, koja se može obrtno pomerati poprečno prema osovini, ili pak kakav obrtni kotur.

Dalja se odlika pronalaska sastoji u tome, što je osovina, koja prolazi kroz deo za osovinu, postavljena u istoj osi sa obrtnom tačkom poluge ili kotura i nalazi se pomoću mehanizma čeonih zupčanika u zahvatu sa gazišnim tačkom vozila. Između poluge ili kotura i osovine je umetnut uredaj za obrtanje, n. pr. u vidu kakvog puža, koji se nalazi u zahvatu sa puževim ozupčenjem na obimu kotura.

Obrtnim pomeranjem poluge ili kotura u odnosu prema osovini menja se re-

lativno rastojanje između sredine gazišnog tačka i kolskog postolja, odnosno kolskog sanduka i time i visinski položaj ovih delova u odnosu prema zemlji.

Na priloženom nacrtu je pokazan šematički jedan primer izvođenja pronalaska pomoću delimičnog preseka jedne poluosovine.

Na osovini ili poluosovini, 1, koja može u odnosu prema kolskom postolju ili kolskom sanduku biti postavljena elastično, postavljen je obrtno kotur 2 odnosno koturni sektor. Kotur nosi ekscentrično jedan osovinski čep 3 i na obimu je snabdeven puževim ozupčenjem 4. Osovinom 1 je obuhvaćena pogonska osovina 5, koja na svom kraju nosi zupčanik 6. Zupčanik 6 zahvata u zupčanik 7 koji je čvrsto vezan sa gazišnim tačkom 8. Obrtno pomeranje kotura 2 se vrši n. pr. pomoću puža 9 na proizvoljan način i to ili ručno ili pomoću motora. Kod nepogonjenih tačkova izostaje samo prenosni mehanizam 6, 7.

Najviši položaj kolskog sanduka w u odnosu prema tačku i prema tlu je na nacrtu pokazan celim linijama, dok je najniži položaj osovine i pokazan crtastim linijama.

Kod konstruktivnog izvođenja pronalaska se naravno dobijaju mnogobrojna odstupanja od pokazane šeme izvođenja, naročito se tada dobija zapletenje izvođenja u pojedinostima. Tako se n. pr., pošto uglavnom dolaze u obzir oba krajnja položaja čepa tačka, t. j. najviši gornji i najniži donji položaj, veza kotura ograničiti sa dva odgovarajuća oslonca, koji u

podešenom položaju jednovremeno raste-
rećuju zavrtanj za podešavanje.

Takode u mnogim slučajevima nije
potrebno, da se kotur ozupči po celom
svom obimu, već će većinom biti dovoljno,
da bude ozupčen samo poluobim kotura
ili čak i manje, uvek prema veličini že-
ljene visine podizanja. Kotur se može, kao
što je već pomenuto, zameniti i kakvom
polugom, pri čemu se mogu predvideti i
druga sredstva za obrtno pomeranje polu-
ge u odnosu prema osovini.

Pronalazak može korisno biti prime-
njen kod svih vrsta motornih vozila sa
dve ili više osovina, kao i kod vozila, koja
se kod visoko nalazećeg se kolskog post-
olja kreću na točkovima, a kod nisko na-
lazećeg se postolja pak na guseničastim
lancima.

Jedna se korist novog izvođenja sasto-
ji u tome, što se podizanjem vozila pruža
bolja preglednost terena, dok se spušta-
njem vozila ima mogućnost, da se iza te-
renskih zaklona osigura prikrivanje.

Patentni zahtevi:

1.) Uredaj za promenu visinskog ras-
tojanja kolskog postolja od zemlje, na-
ročito kod motornih kola, naznačen time,
što je na kraju podesno elastično postav-
ljene osovine ili poluosovine postavljena
poluga, — koja se može obrtno pomerati
poprečno u odnosu prema osovini i koja
nosi točak, — ili pak kakav obrtni kotur.

2.) Uredaj po zahtevu 1, naznačen ti-
me, što je pogonska osovina (5) koja pro-
lazi kroz osovinski deo (1) postavljena u
istoj osi sa obrtnom tačkom poluge ili
kotura i nalazi se pomoću mahanizma če-
onih zupčanika u vezi sa gazišnim točkom
vozila.

3.) Uredaj po zahtevu 1 ili 2, naznačen
time, što je između poluge ili kotura (2) i
osovine umetnut uredaj za obrtanje.

4.) Uredaj po jednom od zahteva 1
do 3, naznačen time, što se obrtni uredaj
sastoji iz jednog puža 9, koji se nalazi u
zahvatu sa puževim ozupčenjem na obimu
kotura (6,7).

